

පරික්ෂක වාර්තාව

AA3 විභාගය - ජූලි 2018

(AA35) සංස්ථාපිත හා පුද්ගලික බදුකරණය
(Corporate and Personal Taxation)

ප්‍රශ්න අංක 01 (ලකුණු 05)

(a) කොටස

පරික්ෂා කර ඇත්තේ ක්‍රමක් ද?

"පුද්ගල මණ්ඩලයක්" යන පදය යටතේ ඇතුළත් කළ හැකි පුද්ගලයින් තිබෙන සඳහන් කිරීම කළ යුතු විය.

නිර්ක්ෂණ:

- පුද්ගල මණ්ඩලයක් යන්නෙහි නිවැරදි අදහස බොහෝ අයදුම්කරුවන් විසින් අවබෝධ කරගෙන නොමැත.
- අයදුම්කරුවන් බහුතරයක් එය සූචී පිරිසක් අතර පවත්නා විධිමත් හෝ අවධිමත් කණ්ඩායමක් විය යුතු බව උත්තර ලෙස ඇතුමාන කර තිබුණි.
- නිවැරදිව උත්තර සපයා තිබුණ් අයදුම්කරුවන් අවකටත් වඩා අඩු පිරිසකි.

මෙම ප්‍රශ්නයේ කාර්යාධිත මට්ටම සභාප්‍රදායක නොවිය.

(b) කොටස

පරික්ෂා කර ඇත්තේ ක්‍රමක් ද?

ශ්‍රී ලංකාවේ පවත්නා බදු අධිකාරීන් දෙකක් සඳහන් කළ යුතු විය.

නිර්ක්ෂණ:

- බහුතරයක් අයදුම්කරුවන් ශ්‍රී ලංකාවේ පවත්නා බදු අධිකාරීන් හඳුනාගෙන තිබුණි.
- කෙසේවාත්, අයදුම්කරුවන් කිහිප දෙනෙක් ශ්‍රී ලංකා පොලීසිය, ප්‍රාදේශීය ලේකම් සහ අධිකරණ වැනි නොගැලුපෙන උත්තර සපයා තිබුණි.

මෙම ප්‍රශ්නයේ කාර්යාධිත සභාප්‍රදායක මට්ටමක විය.

ප්‍රශ්න අංක 02 (ලකුණු 05)

පරික්ෂා කර ඇත්තේ තුමක් ද?

දි නිවු එක් එක් අවස්ථාව සඳහා අදාළ වන දේශීය ආදායම් පනතේ ප්‍රතිපාදන සඳහන් කළ යුතු විය.

නිරීක්ෂණ:

බහුතර අයදුම්කරුවන් "one year rule" රැකිය ද, ව්‍යාපාරයක් ලාභයක් ලැබුව ද පාඩුවක් දැරුවද එක් එක් තක්සේරු වර්ෂය අවසාන විමෙන් පසු එලුමෙන් නොවැමිලර් 30 වන දින හෝ රේට පෙර ආදායම් වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය ද නිසියාකාරව හඳුනාගෙන නොතිබුණි.

මෙම ප්‍රශ්නයේ කාර්යසාධනය සභාෂ්‍යායක මට්ටමක නොවිය.

ප්‍රශ්න අංක 03 (ලකුණු 05)

(A) කොටස

පරික්ෂා කර ඇත්තේ තුමක් ද?

පහතින් හඳුනාගෙන ඇති "අවසාන බදු" අවශ්‍යතාවයට අදාළව අයදුම්කරුවන්ගේ දැනුම මෙම ප්‍රශ්නයේ පරික්ෂා කර තිබුණි.

නිරීක්ෂණ:

- බොහෝ අයදුම්කරුවන් අවසාන බදුවලට යටත්වන බදු ගෙවන්නන් සඳහා පනතින් සලසා ඇති සහනය නිසියාකාරව තෙරුමිගෙන නොතිබුණි.
- සමහර අයදුම්කරුවන් දැනටමත් යම් බදු ප්‍රමාණයක් ගෙවා ඇති බැවින් බදු ගෙවන්නා විසින් වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කළ යුතු බවට තර්ක කර තිබුණි.

මෙම ප්‍රශ්නයේ කාර්යසාධනය සාමාන්‍ය මට්ටමක විය.

(B) කොටස

පරික්ෂා කර ඇත්තේ තුමක් ද?

පනතේ 106 (5) (b) වගන්තිය අනුව පූද්ගලයෙකු විසින් ස්වේච්ඡා පදනම් ආදායම් වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කිරීමේ අවශ්‍යතාවයන් පිළිබඳ දැනුම පරික්ෂා කර තිබුණි.

නිරීක්ෂණ:

- අධිකට වැඩි අයදුම්කරුවන් පිරිසක් නිවැරදි උත්තර සපයා තිබුණි.
- සැලකිය යුතු අයදුම්කරුවන් සංඛ්‍යාවක් තැනැත්තෙකු හිමිකම් ලබන රු.500,000/- ක බදු නිඳහස් දීමනාව (පොදුගලික දීමනාව) නිවැරදි උත්තර වශයෙන් වරදවා වටහාගෙන තිබුණි.
- ඇතැම් අයදුම්කරුවන් දුරකතන බිජ්‍යාපන, විදුලි බිජ්‍යාපන හා ගෙවෘත්වලට අදාළ බිජ්‍යාපන පිළිබඳ සඳහන් කර තිබුණු ද නිවැරදි සිමාවන් දක්වා නොතිබුණි.

මෙම ප්‍රශ්නයේ කාර්යසාධනය සාමාන්‍ය මට්ටමක විය.

ප්‍රග්‍රන්ථ අංක 04 (ලංඡණ 05)

පරික්ෂා කර ඇත්තේ තුමක් ද?

මෙම ප්‍රග්‍රන්ථ "ක්‍රිඩ ට එරෙහිව ආදායම් බදු කොමසාරීස් (1939) 1 CTC 156" කරණු මත පදනම් වී තිබුණි.

මෙම නඩුවෙහිදී, අදාළ ප්‍රතිලාභය "අභියාචනයකට ගෙවූ ප්‍රසාද දීමනාවක්" ලෙස සමාගම ඉදිරිපත් කළ වාර්තාවේ දක්වා තිබුණි. ක්‍රිඩ මහතා එය පුද්ගලික ත්‍යාගයක් ලෙස දක්වා තිබු අතර, බදු අධිකාරීන් එය සේවා තියුණ්නික ආදායම් කොටසක් ලෙස තක්සේරු කරන ලදී.

නමුත් අධිකරණය පහත නිගමනයන්ට එලුළුණි:

- (1) එම ගෙවීම පුද්ගලික ත්‍යාගයක් වන අතර, ක්‍රියා සේවා තියුණ්නියක ලාභයක් ලෙස සැලැකිය තොගුකා.
- (2) ගෙවීම කරන ලද පාර්ශවය දැන හෝ තොදුන පාවිච්ච කළ වචනයක් සඳහා ක්‍රිඩ මහතාව දිවුවම් තොකළ යුතුය.
- (3) ක්‍රිඩ මහතා විසින් සමාගමට සපයන ලද දීර්ඝ කාලීන සේවය වුවද, ගෙවීම සඳහා ප්‍රතිඵ්‍යාච තොවී.

නිර්ක්ෂණ:

- බොහෝ අයදුම්කරුවන් එය බද්දව යටත් තොවන පුද්ගලික ත්‍යාගයක් බව ආයතන් උත්තරය ලෙස දක්වා තිබු බැවින් ලකුණු ලබාදෙන ලදී.
- සැලැකිය යුතු අයදුම්කරුවන් සංඛ්‍යාවක් ගෙවීම්කරන පාර්ශවය දැන හෝ තොදුන වචනයක් තොරා ගැනීම මත බදු ගෙවන්නා දිවුවමට ලක් තොකළ යුතු බව උත්තරයේ දක්වා තිබුණි.

මෙම ප්‍රග්‍රන්ථය කාර්යාලය සංඛ්‍යායක මට්ටමක විය.

ප්‍රග්‍රන්ථ අංක 05 (ලංඡණ 10)

පරික්ෂා කර ඇත්තේ තුමක් ද?

මෙම ප්‍රග්‍රන්ථයේ හැඳුව් ව්‍යාපාර බදුකරණය පිළිබඳ දැනුම පරික්ෂා කර තිබුණි. බෙදිය ගැකි ලාභය ගණනය කිරීම, හැඳුව් ව්‍යාපාර බද්ද ගණනය කිරීම සහ බෙදිය ගැකි ලාභය සහ වෙනත් ආදායම් හැඳුල්කරුවන් අතර බෙදාහැරීම යන ප්‍රධාන සංරචන තුන පරික්ෂාවට ලක්කර තිබුණි.

නිර්ක්ෂණ:

- බොහෝ අයදුම්කරුවන් ලකුණු 10 න් අවම වගයෙන් 5 සිට 7 දක්වා ලකුණු ලබාගැනීමට සමත්වී තිබුණි.
- වෙනත් ආදායම්, හැඳුල්කරුවන්ගේ වැටුප්, ක්ෂේම සහ ක්ෂේම දීමනා සම්බන්ධ ගැලපුම් බොහෝ අය තිබුරුද්ව දක්වා තිබුණි.
- දියණීයගේ වැටුප සහ හැඳුල්කරුවෙකු සපයන ලද ජය සඳහා පොලිය සම්බන්ධ ගැලපුම් සැලැකිය යුතු පිරිසක් තිබුරුද්ව ගණනය කර තොතිබුණි.
- ඇනෙම් අයදුම්කරුවන් රු.1,000,000/- ක හැඳුව් ව්‍යාපාර දීමනාව සහ රු.500,000/- ක තනි පුද්ගල බදු නිදහස් දීමනාව පටලවාගෙන තිබුණි.
- සැලැකිය යුතු අයදුම්කරුවන් පිරිසක් හැඳුව් ව්‍යාපාර බද්ද ගණනය කිරීම සඳහා 4% සිට 24% දක්වා වන තනි පුද්ගල බදු අනුපාත භාවිත කර තිබුණි.
- සැම විභාගයකදීම හැඳුව් ව්‍යාපාර බදුකරණය පරික්ෂා කරන නමුත් බොහෝ අයදුම්කරුවන් බෙදිය ගැකි ලාභය සහ වෙනත් ආදායම් හැඳුල්කරුවන් අතර බෙදාහැරීමට ප්‍රපාගොසන්ව තිබුණි. එමතියා පහසුවෙන් ලබා ගත ගැකිව තිබු ලකුණු 3 ක් අභිම් කරගෙන තිබුණි.

මෙම ප්‍රග්‍රන්ථය කාර්යාලය සංඛ්‍යායක මට්ටමක විය.

ප්‍රශ්න අංක 06 (ලකුණු 10)

පරික්ෂා කර ඇත්තේ තුමක් ද?

අපනයනය සහ දේශීය වෙළෙඳපොලු සඳහා මඟ්‍යකාංග පාර්ශ්වනය කිරීම සහ වෙනත් සම්බන්ධීත සේවා සැපයීමේ නිරන්තර සමාගමක් 2018 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ කාර්යාලය සඳහා ඉතිරි ගෙවිය යුතු හෝ වැඩිපුරු ගෙවු එකතු කළ අයය මත බද්ද ගණනය කළ යුතු විය.

නිරීක්ෂණ:

- එකතු කළ අයය මත බදු පනතේ පළමු උපලේඛනයේ II (A) කොටස ආනුව නිදහස් සැපයුමක් ලෙස සැලකිය හැකි දේශීය වෙළෙඳපොල් වික්‍රීතිය ලද පරිගණක සඳහා බහුතරයක් අයදුම්කරුවන් එකතු කළ අයය මත බද්ද අදාළ කරගෙන තිබුණි.
- බොහෝ අයදුම්කරුවන් ජාල රැහැන්ගත කිරීම සහ ස්ථාපිත කිරීම සඳහා නිවැරදි බදු ආනුපාතය වන 15% අදාළ කරගෙන තිබුණි.
- සරල කළ එකතුකළ අයය මත බද්ද පිළිබඳව අයදුම්කරුවන්ගේ දැනුම සාපේක්ෂව අඩුය. මන්ද ඔවුන් නිමැවුම් බද්ද අයකර තිබුණු බදු බරක් ලෙස බැර වුවබරපත් අයය නොසැලුකා තැර තිබුණි.
- යෙදුවුම් බදු අඩුකිරීම සම්බන්ධ දැනුමද පිළිගත හැකි මට්ටමක නොමැත. මන්ද අයදුම්කරුවන් අඩකට වැඩි පිරිසක් නිදහස් සැපයුමක් වූ පරිගණක මත ගෙවු ප්‍රවාහන ගාස්තු සඳහා යෙදුවුම් බදු ඉල්ලා තිබුණි.
- පෙර කාල පරිවිශේෂයන් ඉදිරියට ගෙන එන ලද යෙදුවුම් බද්ද, බහුතරයක් විසින් නිවැරදිව අඩුකර තිබුණි.

මෙම ප්‍රශ්නයේ කාර්යසාධනය සභාවුද්‍යයක මට්ටමක විය.

ප්‍රශ්න අංක 07 (ලකුණු 10)

පරික්ෂා කර ඇත්තේ තුමක් ද?

නිෂ්පාදන සහ තොග හා සිල්ලර වෙළඳාමේ නිරන්තර සමාගමක් විසින් 2018 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ කාර්යාලය සඳහා ගෙවිය යුතු ඉතිරි ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද ගණනය කළ යුතු විය.

නිරීක්ෂණ :

- සැලකිය යුතු අයදුම්කරුවන් පිරිසකට ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු පනතේ විෂය පරිය හඳුනා ගැනීමට අපොගාසන්ව තිබු අතර, තොග හා සිල්ලර වෙළෙඳාමට සහ බොහෝරින්ගෙන් අදාළවත් පිළිබෙලන් 50% ක් සහ 75% සහනයන් අතර වෙනස වරදවා තේරුමිගෙන තිබුණි.
- සමාගම විසින් නිෂ්පාදනය කරන ලද හාන්ච් විකිණීම, බොහෝ අයදුම්කරුවන් විසින් නිවැරදිව හඳුනාගෙන 2% බැගින් ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද ගණනය කර තිබුණි.
- තමුන් බහුතර අයදුම්කරුවන් පොලී ආදායම පිළිබඳව සඳහන් තොකිරීම හෝ ඒ මත ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද ගණනය කිරීම හෝ සිදුකර තිබුණි.
- යෙදුවුම් බදු අඩුකිරීම පිළිබඳව අයදුම්කරුවන්ගේ දැනුම ඉතා දුරටත් මට්ටමක පැවතුණි. මන්ද බොහෝ අයදුම්කරුවන් හාන්ච් නිෂ්පාදනයට සම්බන්ධ තොවන යන්න සහ වෙනත් ද්‍රව්‍ය සඳහා යෙදුවුම් බදු අඩු කර තිබුණි.
- බහුතරය මාසික ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද ගණනය නිවැරදිව හඳුනාගෙන තොවුණි.
- නිමැවුම් - යෙදුවුම් ක්‍රියාදාමය පිළිබඳ සහ ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු වාර්තාව සම්පූර්ණ කිරීම පිළිබඳ සමස්ත අවබෝධය සභාවුද්‍යයක මට්ටමක තොවීය.

මෙම ප්‍රශ්නයේ කාර්යසාධනය සභාවුද්‍යයක මට්ටමක විය.

ප්‍රග්‍රැන්ත අංක 08 (ලකුණු 25)

පරික්ෂා කර ඇත්තේ තුමක් ද?

පහත සහ එහි සංශෝධන අනුව සමාගම් බදුකරණය, බදුකරණය සම්බන්ධ මූලික සිද්ධාන්තමය දැනුම පරික්ෂා කර තිබුණි.

නීරක්ෂණ:

(1) ඉදිරිපත් කිරීමේ ආකෘතිය:

අයදුම්කරුවන් කිහිප දෙනෙක් සමාගම් බදු ගණනය කිරීමත් ඉදිරිපත් කිරීම සහ අඩංගු විය යුතු වාචස්ථාපිත කරුණු හැඳුනාගැනීම සම්බන්ධ ඉතා දුර්වල තත්ත්වයක් පෙන්නුම් කළේ. අයදුම්කරුවන් බහුතරයක් මේ සඳහා සතුවුදායක තත්ත්වයක විය.

(2) වෙනත් ආදායම් ප්‍රහාර:

පොන් ලාභයට වී ඇති බලපෑම ඉවත් කිරීම වෙනුවෙන් වෙන්කර තිබූ ලකුණු ලබා ගැනීමට සැලකිය යුතු අයදුම්කරුවන් පිරිසක් සමත්විය. නමුත් බොහෝ අයදුම්කරුවන් ලැයිස්තුගත ජයකරවලින් ලද පොලී ආදායම ආදායම් බද්දෙන් තිබුනයේ බව දැන නොසිටියන.

(3) වත්කම් විකිණීම සහ ක්ෂේර දීමනා:

අයදුම්කරුවන් බහුතරය, භාණියට පත් වත්කමේ බදු සඳහා ලාභය හෝ අලාභය ගණනය කිරීමටත් රක්ෂණ වත්කීය ගැලපීමටත් අපොගෝසන් වී තිබුණි. තවද, අයදුම්කරුවන් අඩක් පමණ යන්ත්‍ර සහ කාර්යාල උපකරණ සඳහා නිවැරදි ක්ෂේර දීමනා අනුපාතය හැඳුනා ගැනීමේදීන් සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂේර වූ වත්කම් හැඳුනා ගැනීමේදීන් දුෂ්කරතාවයන්ට මූහුණ දී තිබුණි. බොහෝ අයදුම්කරුවන් ගිණුම් අනුව ක්ෂේර සඳහා ඉඩයි නොතිබුණි.

(4) මුළු සමාගමට ගෙවූ පොලිය (නෙත් ප්‍රාග්ධනීතිකරණය):

සියලුම අයදුම්කරුවන් පාහේ මේ සඳහා වෙන්කර තිබූ ලකුණු දෙක ලබා ගැනීමට අසමත් වී තිබුණි. ඇතැම් අයදුම්කරුවන් මෙම පොලිය සුදුසුකම් ලබන ගෙවීමක් ලෙස සලසා තිබුණි.

(5) විදේශ ගමන්:

නව යන්ත්‍ර පරික්ෂා කිරීම සඳහා දරණ ලද විදේශ ගමන් වියදුම් ප්‍රාග්ධන ස්වභාවයේ නිසා සම්පූර්ණයෙන් ඉඩ නොදෙන බව බොහෝ අයදුම්කරුවන් අවබෝධ කරගෙන නොතිබුණි. එමතිසා ඔවුන් පෙර වර්පයේ ලාභයෙන් 2% ක සිමාවට යටත්ව මෙම වියදුමට ඉඩයි නොතිබුණි.

(6) කළුබදු දීමනාව:

මේ සඳහා වෙන්කර තිබූ ලකුණු $2\frac{1}{2}$ ලබාගැනීමට සමත් වූයේ අයදුම්කරුවන් සුළු පිරිසක් පමණි. මූල්‍ය කළුබදු වටිනාකමෙන් $\frac{1}{4}$ කට යටත් තක්සේරු වර්පය තුළදී ගෙවූ කළුබදු වාරික ඉඩදෙන අතර, එය ගණනය කිරීමට බහුතරයක් දැන නොසිටියන.

(7) දැන්වත්:

අතිරේක බදු ගෙවීම සහ අතිරේක බද්ද මත දැන්වත් බොහෝ අයදුම්කරුවන් විසින් නිසිපරිදී හැඳුනාගෙන නොතිබුණි. නමුත් ප්‍රමාදවී ඉදිකිරීම් නිම කිරීම නිසා ගෙවූ ඇවර කළ අලාභ දැන්වනයක් ලෙස සලකා බහුතරයක් විසින් ඉඩ දී නොතිබුණි.

(8) පරෝතාග:

බහුතරයක් අයදුම්කරුවන් අනුමත ප්‍රණායනනයට සහ කාර්ය මණ්ඩලයේ දරුවන් සඳහා ගිප්පාධාර යන දෙකම පොන් ලාභයට එකතු කර තිබුණි. නමුත්, බහුතරය, රු.500,000/- හෝ තක්සේරු කළ ආදායමෙන් $\frac{1}{5}$ යන සිමාවට යටත්ව සුදුසුකම් ලබන දීමනාව නිවැරදිව ගැලපීමට අසමත්ව තිබුණි.

(9) බදු අනුපාතය හඳුනා ගැනීම:

සමාගම ඉදිකිරීම් ව්‍යාපාරයේ තිරනව සිටින බැවින් 12% සහනදායී අනුපාතය අදාළ කළ යුතුය. නමුත් බොහෝ අයදුම්කරුවන් සාමාන්‍ය සමාගම් බදු අනුපාතය වන 28% යොදා තිබුණි. මත්ද අදාළ සමාගම සමූහ සමාගමක් වන බැවිනි. එසේම සමහර අයදුම්කරුවන් තනි පුද්ගල බදු අනුපාත යොදා තිබුණි.

(10) බදු බැර හඳුනා ගැනීම:

අයදුම්කරුවන් අතලුස්ස්සක් පමණක් අදාළ අනුපාතය යටතේ පොලිය මත රඳවා ගැනීමේ බද්ද සඳහා බදු බැර ගෙන තිබුණි.

මෙම ප්‍රශ්නයේ කාර්යසාධනය සහත්වාදායක මට්ටමක තොවීය.

ප්‍රශ්න අංක 09 (ලකුණු 25)

පරික්ෂා කර ඇත්තේ තමක් ද?

වාසික ගැනැත්තෙකුගේ 2017/18 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා පුද්ගල ආදායම් බදු ගණනය කිරීම පරික්ෂා කර තිබුණි.

නිර්ක්ෂණ:

(1) සේවා තියුණ්තික ආදායම:

සේවා තියුණ්තියෙන් ලද ලාභ සහ ආදායම් නිර්ණය කිරීම සහත්වාදායක මට්ටමක විය.

(2) දේපලවලින් ආදායම:

නුවර තිබෙන අනෙක් නිවස සඳහා ලැබුණු පොලී ආදායම තිරණය කිරීමේදී බොහෝ අයදුම්කරුවන් ව්‍යාකුල විතිබුණි. මත්ද එය කුලියට දි තිබුණේ මාස 9 ක කාලයකට බැවිනි.

(3) තිවාස ජ්‍යය සඳහා ගෙවූ පොලී සහ ප්‍රාග්ධන ගෙවීම:

බොහෝ අයදුම්කරුවන් තක්සේරු කළ හැකි ආදායම තිරණය කිරීමේදී 32 වන වගන්තිය යටතේ පොලී කොටස අඩුකර තිබුණි. නමුත් ඇතැම් අයදුම්කරුවන් සුදුසුකම් ලබන වට්ටමක් ලෙස රු.600,000/- උපරිමයක් දක්වා ප්‍රාග්ධන ගෙවීම අඩුකළ හැකිව තොසලකා ගැර තිබුණි.

(4) අනුමත ප්‍රාණ්‍යායනනයකට කළ පරිත්‍යාග:

අනුමත ප්‍රාණ්‍යායනනවලට කළ පරිත්‍යාග තක්සේරු කළ හැකි ආදායමෙන් රු.75,000/- ක් හෝ $\frac{1}{3}$ ක අයය යන දෙකෙන් අඩු අයය දක්වා සුදුසුකම් ලබන ගෙවීමක් ලෙස ඉල්ලා සිටිය හැක. නමුත් මෙම රීතිය හඳුනාගෙන තිබුණේ අයදුම්කරුවන් අතලුස්සක් පමණි.

බහුතරය මූල්‍ය ආදායම සුදුසුකම් ලබන ගෙවීමක් ලෙස ඉවුරු තිබුණි. තවත් සමහරු එම පරිත්‍යාගය සුදුසුකම් ලබන ගෙවීමක් ලෙස හඳුනාගෙන තොතිබුණි.

(5) සේවා තියුණ්තික සහ පුද්ගල දීමනාව:

බදු අයකළ හැකි ආදායම නිර්ණය කිරීමේදී රු.250,000/- ක සේවා තියුණ්තික දීමනාව බොහෝ අය අඩුකර තොතිබුණි. බහුතරය විසින් රු.500,000/- පුද්ගල දීමනාව නිසිපරිදී හඳුනාගෙන තිබුණි.

(6) ආදායම් බදු අනුපාත:

අදාළ බදු ගෙවන්නා ගණකාධිකාරීවරයෙකු වන තිසා උපරිම බදු අනුපාතය 16% ක් වේ. මෙම රීතිය බහුතරයක් අයදුම්කරුවන් හඳුනාගෙන තොතිබුණු අතර, බදු වගකීම ගණනය කිරීමේදී තනි පුද්ගල ආදායම් කාණ්ඩ මත අනුපාත දිගටම භාවිත කර තිබුණි. සුළු පිරිසක් සමාගමේ බදු අනුපාතය භාවිත කර තිබුණි.

(7) බදු බැර:

උපයන විට ගෙවීමේ බද්ද සහ ස්වතක්සේරු ගෙවීම සඳහා බුබැර ඉල්ලා සිටීම සතුවූදායක මට්ටමක විය. බහුතර අයදුම්කරුවන් පිරිසක් අධ්‍යක්ෂක ගාස්තු මත රඳවාගැනීමේ බද්ද බදු බරක් ලෙස හඳුනාගෙන තොත්තුණි.

මෙම ප්‍රශ්නයේ කාර්යාධිතය සතුවූදායක මට්ටමක විය.

- - -

විභාග අයදුම්කරුවන්ගේ සාධන මට්ටම දියුණු කර ගැනීමට සැලකිල්ල යොමු කළ යුතු පොදු කරුණු:

- (1) නව විෂය නිරදේශය පුරුණ වශයෙන් ගොඳීන් අධ්‍යයනය කර තිබීම හා නව විෂය කරුණු පිළිබඳ වැඩි අවධානය යොමු කිරීම.
- (2) ප්‍රශ්නය කිහිප වතාවක් මතා අවධානයක් කියවිය යුතු අතර, අවශ්‍ය තැන්වලදී පෙරවැඩි පැහැදිලිව පෙන්විය යුතුය.
- (3) ප්‍රශ්න වලට උත්තර සැපයීමේදී උපකළුපනයන් කර ඇත්තම් එවා පැහැදිලිව පෙන්විය යුතුය.
- (4) ප්‍රශ්නයට උත්තර සැපයීම ආරම්භ කිරීමට පෙර කාලය වෙන් කිරීම පිළිබඳව සැලකිල්ලට ගත යුතුය. නව විෂය නිරදේශයට අනුව මෙම ප්‍රශ්නවල බර තැබීම බොහෝ අයදුම්කරුවන් තොසලකා හැර තිබුණි.
- (5) මෙම කුසලතා වර්ධනය කර ගැනීමට අයදුම්කරුවන් විභාගයට පෙනී සිටීමට පෙර සිට පසුගිය විභාග ප්‍රශ්න වැඩි වැඩියෙන් පුහුණු වීම, අධ්‍යයන පෙළ පොත් කියවීම, සමාන විභාගවල පසුගිය විභාග ප්‍රශ්න පුහුණු වීම කළ යුතුය. මෙය අයදුම්කරුවන්ට විෂය නිරදේශයේ විෂය පථය සහ විෂය ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳව අවබෝධ කර ගැනීමට උපකාර වේ.
- (6) අයදුම්කරුවන් විසින් ප්‍රශ්නයක් අවබෝධ කර ගැනීමට සහ එවා විශ්ලේෂණය කිරීමට ක්‍රමයක් පුහුණු විය යුතුය. සමහර අයදුම්කරුවන් ප්‍රශ්නය කියවන අතරම මෙම විශ්ලේෂණය සිදු කර තිබුණි. මෙය ප්‍රශ්නය භරියාකාරව අවබෝධ කර ගැනීමටත් උත්තර ඉදිරිපත් කිරීමට නිවැරදි ආකෘතිය තෝරා ගැනීමටත් උපකාර වේ. උදාහරණ ලෙස ප්‍රශ්නයෙන් බලාපොරුත්තු වන්නේ බදු සඳහා ගලපන ලද ලාභය ගණනය කිරීම නම්, බදු පෙර ගුද්ධ ලාභයට එකතු කිරීම් සහ අඩු කිරීම් සඳහා තීරු දෙකක් අවශ්‍ය වේ. නිවැරදි ආකෘතිය තෝරාගැනීම පැහැදිලි සහ සම්පූර්ණ උත්තර ඉදිරිපත් කිරීමටත් වැරදි අඩු කර ගැනීමටත් උපකාර වේ. එය විභාග පරික්ෂකවරයාට ව්‍යාකුලත්වයකින් තොරව වෙන් කළ ලකුණු ලබා දැමීමටත් උපකාර වේ.
- (7) අන් අකුරු කියවිය හැකි ආකාරයටත් ප්‍රශ්න අංක නිවැරදිව නිසි පරිදි යෙමුමටත් කටයුතු කළ යුතුය. උත්තර පත්‍ර බාරදුමට පෙර ප්‍රශ්න අංක ආදිය නිසිපරිදි යොදා තිබේදැයි තැවත පරික්ෂා කර බැලීම.
- (8) ප්‍රශ්න පත්‍රයේ දී ඇති උපදෙස් නිවැරදිව පිළිපැදිම.
- (9) ස්ව-අධ්‍යයන පාඨම්මාලා අධ්‍යයනය කිරීම හා එහි ඇති උත්තර උත්තර පරික්ෂා කිරීම ඉතා වැදගත්ය. මෙම විෂය සම්බන්ධව ඇති පොත්ත්, සහරා හා ලිපි ආදිය පරික්ෂා කළ යුතුය.
- (10) පෙර සඳහානමක් සහිතව විභාගය සමත්වීමේ පරම වෙනතාවන් ඉදිරිපත් වීම.

- * * * -